

IDEA

GEOGRAPHIÆ ARTIFICIALIS & TOTIUS LIBRI ORDO AC DISPOSITIO.

CAPUT I.

Partes Globi terraquei ARTIFICIALES, earumque brevis explanatio.

PROPOSITIO I.

De Figura Terræ, ejusdemque Motu, Axe, & duobus Punctis Polaribus.

§. I.

Globi Terraquei *Figura*.

§. II.

De *Motu* Telluris.

PROPOSITIO II.

De *Circulis* utriusque Sphæræ.

§. I.

Circuli utriusque Sphæræ *Maximi*.

PROPOSITIO III.

Celebriora quædam Globi terreni *Spacia* *Circulis* modò explicatis comprehensa.

PROPOSITIO IV.

Variis Globi Terraquei ad Sphæram cælestem *Situs*.

PROPOSITIO V.

Varia *habitatorum* Globi Terreni conditio.

CAPUT II.

Præcipua & propria Geographiæ *Principia* & *Fundamenta*.

Pars IV.

PROPOSITIO I.

Longitudinum sive *Meridianorū* Geographicorum descriptio.

PROPOSITIO II.

Primatus Meridianorum, sive *Primus Meridianus*, & *Circulus Longitudinis*.

§. I.

Meridianus Primus Antiquorum.

§. II.

Geographorum *Recentiorum* *Meridianus Primus* etiamnum in *Insulis Fortunatis* retentus.

§. III.

Primus Meridianus ex *Insulis Fortunatis* aliò translatus.

Lineæ Meridiane Inventio, *Usus* & *Utilitas*.

Modus I. inveniendæ *Lineæ Meridiane* per *Acum Magneticam*.

Modus II. Vitruvianus per *Umbram Gnomonis*.

Modus III. Per lucem & radios *Solares*.

Modus IV. alius non multùm à priore diversus.

Modus V. per *Horologia Sciatherica*.

Modus VI. de die per *Solem*, & de nocte per *Stellas*.

) (

PRO-

PROPOSITIO IV.

Longitudinum Geographicarum seu
& Meridianorum inventio.

PROBLEMA I.

Invenire Longitudines Geographicas
per *Apparentias* cœlestes.

PROBLEMA II.

Invenire eandem per *Itineraria inter-*
valla, seu distantias horarias.

PROBLEMA III.

Invenire Longitudines per *Geodesiam*,
sive dimensiones Geometricas.

PROBLEMA IV.

Invenire Longitudines per *Tempus*.

§. I.

Instrumenta Horaria à motibus *cœlesti-*
bus dependentia, eaque *Solaria* &
Diurna.

Num. I.

Horologium *Horizontale* Univer-
sale.

Num. II.

Annuli Æquinoctialis horodictici no-
va descriptio, & compositio pri-
ma.

Num. III.

Altera forma & compositio *Annuli*
Æquinoctialis horodictici *Uni-*
versalis.

Num. IV.

Forma tertia horologij *Æquinoctialis*,
seu *Crucis Æquatoriae* nova constru-
ctio.

§. II.

Modus inveniendi *Tempus*, & *Horas*
nocturnas.

§. III.

Modus inveniendi *Tempus* per In-
strumenta Automata, & à cœli mo-
tibus independentia.

Num. I.

Temporis Dimensio per *Oscillationes*,
sive *Vibrationes Perpendiculari*.

Num. II.

Temporis dimensio per *Horologia Ro-*
tatilia.

Num. III.

Temporis dimensio per *Clephydras* seu
vitra *Arenaria*.

PROPOSITIO V.

Latitudinis Geographicæ inventio.

PROBLEMA I.

Invenire *Latitudinem* loci per *inclin-*
ationem Magneticam.

PROBLEMA II.

Investigare *Latitudinem* Locorum per
Umbras Gnomonum rectas.

REQUISITUM I.

Gnomonis ad *Umbram* rectam habi-
tudo.

REQUISITUM II.

Solis ac *Siderum Refractio*.

REQUISITUM III.

Solis Parallaxis.

REQUISITUM IV.

Solis Diameter apparens ex centro
Terræ.

PROBLEMA III.

Altitudinem Poli per *Stellam Polarem*,
aliasque *Stellas circumpolares* in-
venire.

CAPUT III.

Sphæræ Terrestris sive *Globi Mate-*
rialis Delineatio, Compositio, &
Uſus.

PRO-

PROPOSITIO I
Terraquei artificiosi Materie &
appositi.

MODUS I

Inveniendi Globum Materialem in
forma delineatione in ipsa appo-
sitivitate.

MODUS II

Inveniendi Globum Geographicum
delineatione extra ipsum Globum
in altera sphaera infinita.

PROPOSITIO II

Inveniendi constructio, & tra-
scriptio.

PROPOSITIO III

Inveniendi Terrestris & Sphæræ Ar-
tificiosi.

PROBLEMA I

Inveniendi Terrestris in dato loco ad
distantiam Poli disponere.

PROBLEMA II

Inveniendi in debito situ, sive ad Plagam
distantiam constructio.

PROBLEMA III

Inveniendi in situ Solis, aliorumque
Stellarum Longitudinem diem ac
noctem invenire.

PROBLEMA IV

Inveniendi Solis & Lunæ per Glo-
bū constructio.

PROBLEMA V

Inveniendi Solis locum per Globum
constructio.

PROBLEMA VI

Inveniendi in Globo aliter
constructio.

PROPOSITIO I.

Globi Terraquei artificiosi Materia & *Compositio.*

MODUS I.

Construendi Globum Materialem institutâ delineatione in ipsa *Superficie Globi.*

MODUS II.

Construendi Globum Geographicum delineatione extra ipsum Globum, & in *charta solitariâ* institutâ.

PROPOSITIO II.

Sphæra Armillaris constructio, & brevis expositio.

PROPOSITIO III.

Usus Globi Terrestris & *Sphærae Armillaris.*

PROBLEMA I.

Globum Terrestrum in dato loco ad *altitudinem Poli* disponere.

PROBLEMA II.

Globum in debito situ, sive ad *Plagas mundi* constituere.

PROBLEMA III.

Ortum & Occasum Solis, aliorumque siderum, item *Longitudinem diei* ac *noctis* invenire.

PROBLEMA IV.

Altitudinem Solis & Lunæ per Globum reperire.

PROBLEMA V.

Horam diurnam Sole lucente per Globum invenire.

PROBLEMA VI.

Locorum distantias in Globo adinvenire.

CAPUT IV.

Globi Terraquei in planum *Projectio* sive *Representatio.*

PROPOSITIO I.

Globi Terraquei *Delineatio* sive *Projectio Optica.*

§. I.

Globi Terrestris *Orthographica* Exhibitio, oculo ad infinitam distantiam remoto.

Planisphærij Orthographici Delineatio.

Planisphærij Orthographici Compositio, & *Usus.*

PROBLEMA I.

Horam Ortus & Occasus Solis quovis tempore invenire.

PROBLEMA II.

Longitudinem Diei ac *Noctis* quovis Tempore invenire.

PROBLEMA III.

Horam Diei ac *Noctis* ad datum Tempus invenire.

PROBLEMA IV.

Ad quamcunque horam in dato loco, *Solis Altitudines* indagare.

PROBLEMA V.

Distantiam inter datas duas Urbes in gradibus *Æquatoris*, vel *milliariibus* invenire.

PROBLEMA VI.

Determinare *Crepusculum Matutinum* ac *Vespertinum.*

§. II.

Globi Terrestris exhibitio *Stereographica* Oculo in *Sectione Meridiani & Coluri Solstitialis* posito.

§. III.

Altera Globi terrestris in planum Projectio *Stereographica*, Oculo in alterutro mundi Polo constituto,

PROPOSITIO II.

Globi Terrestris in planum Projectio, & exhibitio *Geometrica*.

§. I.

Exhibitio *Geometrica* totius Globi terraquei in plano, & *Figura quadrata*.

§. II.

Exhibitio *Geometrica* totius Globi terrestris per *Meridianos* formæ *Circularis*.

§. III.

Exhibitio totius Globi terrestris in plano per duo *Hemisphæria Geometricè* expressa.

Delineationes variæ *Planispherij* terrestris per intersectionem *Meridianorum* in utroque Polo mundi factam, modo *Geometrico* peractæ.

FORMA I.

Non attentâ *Porportione* quam *Meridiani* habent ad suos *Parallos* in Globo *Artificiali*.

FORMA II.

A *priore* parumper *diversa* & per *Parallos arcuatos* expressa.

FORMA III.

Per *Parallos relictineos* exhibita.

FORMA IV.

Observatâ *Proportione*, quam habent *Meridiani* ad suos *Parallos* in Globo *Artificiali*.

Delineationes *Geometricæ* *Planispherij* terrestris

FORMA UNICA.

Pro Centro, posito alterutro *Mundi* Polo,

Ufus Planispherij *Polaris*.

PROBLEMA I.

Locum Solis ad datum tempus in *Ecliptica* reperire.

PROBLEMA II.

Ad datum diem *Ortum* & *Occasum Solis* manifestare.

PROBLEMA III.

Ad datum tempus, *Solis* aliorumque *fiderum Altitudinem* invenire.

PROBLEMA IV.

Ex data *altitudine Solis* reperire *Horam* *Diurnam*.

PROBLEMA V.

Quæ sit *Hora* in alia *quavis mundi* parte, regione, locoque enuntiare.

PROBLEMA VI.

In qua *Zona* aut *Climate* locus aliquis existat, in *Planispherio* designare.

PROBLEMA VII.

Quâ *quælibet Orbis* terreni *Regio* aut *Provincia* ad *mensẽ* propositum *fruat*ur *tempestate*, & *auræ* *temperamento*, *resolvere*.

PROBLEMA VIII.

Distantias *locorum* in *Planispherio* *deprehendere*.

PROBLEMA IX.

Calendarium Perpetuum *Planispherio* *Polari* *adscribere*.

Corollarium, sive *necessari Reflexio* super *Projectionibus* *Globi* terrestris in *plano*

...terris, sive Planispherij
...proposita.
CAPVT V.
...Terrestri Globi
...plano Exhibito.
I I E
...Geographicæ imple-
...modus.
PROPOSITIO I.
...Topographicæ.
PROPOSITIO II.
...Chographicæ.
PROPOSITIO III.
...Regula sive Co-
...Chographicæ, sive
...porciones in
...Legimus in
...discernendi.
§. I.
...probandi Ch-
...ographicæ,
§. II.
...Chographicæ
...discernendi.
REGULA I.
...in experimentis
...fallaces sunt, & ad
...suum scopum de-
...per certam mensuram
...discernendi sunt.
REGULA II.
...discernendi sunt
...Locorum distantias
...discernendi sunt
...discernendi sunt

plano exhibitis, sive Planisphærijs
hoc Capite propositis.

CAPVT V.

Partium *Superficiæ* Terrestris Globi
varia in plano Exhibitio.

S I V E

Multiplex *Mappas Geographicas* in pla-
no delineandi modus.

PROPOSITIO I.

Modus instituendi *Topographiam*,

PROPOSITIO II.

Modus delineandi *Chorographiam*.

PROPOSITIO III.

Traduntur quædam *Regulæ* sive *Cautele*
quasvis *Chorographias*, sive
Globi Terraquæi portiones ritè in
planè delineandi, & Legitimas ab
erroneis discernendi.

§. I.

Modus *examinandi & probandi* Char-
tas *Chorographicas*,

§. II.

Cautela & Regulæ in delineandis *Cho-*
rographijs oblervandæ.

REGULA I.

Projectionis Opticæ in exprimendis
Chorographijs fallaces sunt, & ad
verum locorum situm atque di-
stantias per certam mensuram
vulgarem exhibendas inutiles.

REGULA II.

Chorographiæ etiam *Geometricè* delinea-
tæ, quæ veras Locorum distantias,
adeoque verum eorundem situm
non exhibent, fallaces sunt, & vi-
tiosæ.

REGULA III.

In *Chorographijs* planis, quæ 6. vel
7. gradus in Latitudine excedunt,
Circuli Meridiani in Figuras Co-
nicas deficiunt, excepto *Meridiano*
Primario, sive illo, qui medium in
Chorographia locum obtinet: hic
enim per lineam rectam exprimi-
tur, in quo etiam vera mensura &
distantia *Parallelorum* constitui-
tur.

REGULA IV.

Partes *Chorographiæ Meridiano Prima-*
rio viciniores sunt exactiores, reli-
quæ autem, quò magis ab eodem
Meridiano Primario recedunt, hoc
amplius deficiunt, magisque erro-
neæ evadunt.

REGULA V.

Chorographiæ omnes ultra *Gradus 30.*
circiter tam in Longitudinem,
quàm Latitudinem extensæ, &
Parallelis curvilineis expressæ ac-
curatiores sunt ijs, quæ *rectilineis*
constant *Parallelis*.

EXHIBITIO I

Zona Frigidæ per *Parallelos* *Circula-*
res.

EXHIBITIO II

Zona Torridæ per *Parallelos* *Circula-*
res.

EXHIBITIO III

Zona Temperatæ per *Parallelos* *Curvi-*
lineos.

REGULA IV.

Chorographiæ Circulares (non item
Rectilineæ) possunt utiliter & sine
graviori defectu ad *Gradus* circiter
) (3 40. in

40. in Longitudinem, & ad 30. fe-
rè in Latitudinem extendi, si qui-
dem Paralleli ex ipso Polo tan-
quam centro describantur.

§. I.

Differentia inter Parallelos Circula-
res è *Polis* descriptos, & inter eos-
dem è *Polis* non descriptos, decla-
ratur.

§. II.

Chorographiæ, quæ constant Paralle-
lis ex ipsis Mundi *Polis* descriptis,
situm & distantiam locorum lon-
gè exactiùs referunt, quàm quæ
constant *Parallelis Rectilineis*.

§. III.

Confirmatio *Regule VI.* continuatur
trium Figurarum Chorographica-
rum exhibitione.

REGULA VII.

Chorographiæ quæ ultra 4. gradus in
Latitudinem & Longitudinem
non extenduntur, possunt sine no-
tabili defectu per Parallelos *Recti-
lineos* in plano exhiberi.

§. I.

Proponuntur Exempla propria in Cho-
rographijs minoribus.

§. II.

Proponuntur aliorum Exempla.

REGULA VIII.

Chorographiæ, quæ tam in Longitudi-
dine, quàm Latitudine 4. aut 5.
gradus notabiliter excedunt, expri-
mendæ sunt per Parallelos *Circu-
lares*, alioquin erroribus obnoxia
sunt.

§. I.

Chorographiæ *Parallelis Circularibus*

instructæ, & à quarto usque ad
20^{mum} *gradum* in Longitudinem
expansæ ad exhibendum debitum
locorum situm atque distantias sa-
tis idoneæ sunt.

§. II.

Chorographiæ, quæ constant *Parallelis
Rectilineis*, si ultra 4. aut 5. *gradus*
sunt extensæ, ut plurimum etiam
erroribus sunt obnoxia. j

§. III.

Aliæ *Samsonis* Chorographiæ *Rectili-
neæ* examinantur.

§. IV.

Aliquot Chorographiæ *Hollandicæ* *Re-
ctilineæ* examinantur.

CAPVT VI.

Legitima IV. Partium Orbis Terraquei
exhibitio Chorographica.

PROPOSITIO I.

Utriusque Terræ *Circumpolaris* sive
Zonæ Frigidæ repræsentatio Cho-
rographica.

§. I.

Terræ *Circumpolaris Borealis* Limi-
tes.

§. II.

Terræ *Circumpolaris Borealis* *Regio-
nes & Provinciae*.

§. III.

Partis *Borealis* *Circumpolaris* Deli-
neatio.

§. IV.

Partium *Circumpolarium Australium*
Limites, & Descriptio Chorogra-
phica.

PROPOSITIO II.

Chorographia *Europæ* sive Legitimus
totius

Europe in plano repræsentatio
§. I.
Europæ Limiter.
§. II.
Partes potiores, Regionis &
Flumina Majora.
§. III.
Europæ Geometricæ de-
§. IV.
Chorographica Eu-
ropæ præsentatio per
milliarum & miliarum,
per Calculum Trigonome-
PROPOSITIO III.
Chorographia, sive vera
America totius in plano
§. I.
Limite & Termina.
§. II.
Partes & Provinciae.
§. III.
Geometricæ.
§. IV.
Alia Delinatio Geo-
metricæ & Mensuræ
Sic est, Sciam Leo-
næ, præsentatioque ex-
PROPOSITIO IV.
Chorographia in Plano
§. I.
Europæ Limiter.
FRG
Inferior

totius Europæ in plano repræsentandæ modus.

§. I.

Europæ *Limites*.

§. II.

Europæ Partes potiores, *Regiones & Provinciae*, Flumina Majora.

§. III.

Chorographia Europæ *Geometricè* delineata.

§. IV.

Examinatur Figura Chorographica Europæ §. præcedente tradita tam per *Scalam Leucarum & milliarium*, quàm per *Calculus Trigonometricum*,

PROPOSITIO III.

Totius *Asiæ* Chorographia, five vera & Geometrica totius *Asiæ* in plano repræsentatio.

§. I.

Asiæ Limites & Termini.

§. II.

Potiores *Asiæ* Partes & *Provinciae*.

§. III.

Asiæ Delineatio *Geometrica*.

§. IV.

Probat hęc *Asiæ* Delineatio Geometrica per *Calculus & Mensuram vulgarem*, hoc est, *Scalam Leucarum &c.* propositis aliquot exemplis.

PROPOSITIO IV.

Africæ exhibitio Universalis in Plano.

§. I.

Africæ Limites.

§. II.

Africæ Regiones & Provinciae celeberrimes.

§. III.

Africæ totius Delineatio *Geometrica*.

§. IV.

Examinatur hęc *Africæ* Delineatio *Calculus & Mensurâ vulgari*.

PROPOSITIO V.

America utriusque delineandæ verus, & terreno Globo conformior Modus proponitur.

Americæ Borealis exhibitio.

§. I.

Americæ Borealis Limites ac Termini.

§. II.

Potiores *Americæ Borealis* partes in *Continenti* sitæ.

§. III.

Americæ Borealis Delineatio *Geometrica*.

§. IV.

Calculus & vulgari mensurâ *Leucarum* probatur præsens Delineatio.

Americæ Australis exhibitio.

§. I.

Americæ Australis Limites.

§. II.

Americæ Australis Regiones & Provinciae.

§. III.

Probat hęc *Americæ* Delineatio *Calculus, & mensurâ vulgari*.

PROPOSITIO VI.

Reflexiones aliquot ad præcedentes qua-

quatuor orbis terraquei Choro-
graphias.

CAPVT VII.

Chartarum *Hydrographicarum* Delinea-
tio & Ulus,

PROPOSITIO I.

Chartarum *Hydrographicarum* Species.

§. I.

Chartæ Empirica five *Itineraria*.

§. II.

Chartæ Hydrographicae communes.

§. III.

Chartæ Hydrographicae Reducta.

PROPOSITIO II.

Ufus Chartæ Hydrographicae in itinere
Maritimo.

SINOP.

SYNO
GEOGRAPHIÆ A
Præmi

... officium Geographi se
tam in parte quam gis ar
tam alio etiam scilicet Mar
esse oportet, videlicet: Ap
rum has ipsas scientias Geog
... consilium maxime ar
... quam scientias confunderet, &
... diveritate perhibet. Ne
ritiam docet, dum Theologum
scientiam philosophicam, & Phi
... Geographus, dum Geographus
mutatur licet, eas tamen in Geogr
... non debet. Illud tamen non imo
... videndum maxime, qui Geographus
... prout, ut aliquam etiam unum aut
... quibus facilis capiende proximitate
... Et tunc Geographus per una Mar
... digna, ut inde divini Archana
... tractationem ita certo conferre. ut
... Et verum sine alio sufficiens
... de terra, quanto magis hoc depen
... non se qualem potest subsistere, ut
... tractationem suam speret consistere
... quibus per se: Cælestis est Domus
... tractationem suam speret consistere
... habenda est Fig. II. Fol. 4. ut qu
... quibus ipsam parte circuli, punctis
... tractationem. Quæ omnia etiam tract
... tractationem, ut per ea sunt